

PRILOGA: PROGRAM PROMOCIJE IN INFORMIRANJA JAVNOSTI O SHEMAH KAKOVOSTI ZA OBDOBJE 2024–2026

1. Vsebina

Ta program v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ter Strateškim načrtom promocije kmetijskih in živilskih proizvodov za obdobje 2019–2025 natančneje določa način in oblike izvajanja programa promocije ter informiranja javnosti o shemah kakovosti, trajanje in raven izvajanja dejavnosti, izvajalce dejavnosti in njihov način izbire, upravičence, upravičene stroške, finančni načrt ter merila in pogoje za porabo sredstev.

Dejavnosti promocije in informiranja javnosti po tem programu se izvajajo v skladu s 24. členom Uredbe Komisije (EU) 2022/2472 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podežlju za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 327 z dne 21. 12. 2022, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/2607 z dne 22. novembra 2023 o popravku Uredbe (EU) 2022/2472 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podežlju za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 2023/2607 z dne 23. 11. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/2472/EU).

2. Informacije o shemah kakovosti

2.1 Ekološka shema kakovosti

Ekološka shema kakovosti je shema kakovosti, vzpostavljena na podlagi Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/207 z dne 24. novembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta glede vzorca certifikata, ki potrjuje skladnost s pravili o ekološki pridelavi (UL L št. 29 z dne 1. 2. 2023, str. 6), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/848/EU).

Podrobnejši pogoji o ekološki pridelavi in predelavi ter načinu kontrole glede na vrsto kmetijskega proizvoda so predpisani z uredbo, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil, in z Uredbo 2018/848/EU.

Ekološko kmetijstvo je oblika kmetovanja, pri kateri se celostno dopolnjujeta rastlinska pridelava in reja živali ter s tem sledenje naravnim metodam in kroženje snovi v naravi. Poleg pridelave visokokakovostne in varne hrane ekološko kmetijstvo pomeni tudi trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri ter uveljavljanje načela dobrobiti živali. Uporaba lahkotopnih mineralnih gnojil, kemično sintetiziranih fitofarmaceutskih sredstev (pesticidov), gensko spremenjenih organizmov in proizvodov, pridobljenih iz teh organizmov, ter različnih regulatorjev rasti ni dovoljena.

Ekološki kmetijski proizvodi se označujejo z enotno označbo »ekološki«, za katere je bil izdan certifikat v skladu z uredbo, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil, in Uredbo 2018/848/EU. Dodatno označevanje ekološko pridelanih in

predelanih proizvodov je opredeljeno v uredbi, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil. Ob tem je zagotovljen nepretrgan in transparenten nadzor nad pridelavo in predelavo kmetijskih proizvodov »od njive do krožnika«, kar pomeni še večje zagotovilo potrošnikom, da se odločajo za ekološka živila.

Ekološka shema kakovosti vključuje zavezujoče specifikacije končnih proizvodov, pri čemer je skladnost s temi specifikacijami preverjana. Če se določeni proizvod označuje kot »ekološki«, mora biti za tak proizvod izdan certifikat. Certifikat izda organizacija za kontrolo in certificiranje ekološke pridelave, ki je pooblaščen, da opravlja kontrolo ekološke pridelave in predelave oziroma ekoloških proizvodov. Pooblaščen organizacija mora izpolnjevati pogoje iz uredbe, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil. Nadzor nad delovanjem organizacij za kontrolo in certificiranje izvaja uprava, pristojna za varno hrano. Tako je ekološka shema kakovosti pregledna in zagotavlja popolno sledljivost kmetijskih proizvodov iz 7. točke 2. člena Uredbe 2022/2472/EU (v nadaljnjem besedilu: kmetijski proizvod) ter je nadzirana prek kontrolnih in inšpekcijskih služb.

Ekološka shema kakovosti je dostopna vsem proizvajalcem iz drugih držav članic Evropske unije in tretjih držav. Kmetija, ki želi ekološko kmetovati in pridobiti ekološki certifikat za kmetijske proizvode, se mora vpisati oziroma vključiti v eno izmed pooblaščenih organizacij za kontrolo in certificiranje ter kmetovati v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko kmetijstvo. Pri dajanju v promet mora ekološki kmetijski proizvod spremljati certifikat, s katerim se dokazuje, da ekološki kmetijski proizvod izpolnjuje zahteve iz Uredbe 2018/848/EU in uredbe, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil. Predpisi za ekološko kmetovanje so poenoteni na ravni Evropske unije, zaradi česar je ekološka shema kakovosti dostopna vsem proizvajalcem iz drugih držav članic Evropske unije in tretjih držav.

2.2 Sheme »zaščiteni označba porekla«, »zaščiteni geografska označba« in »zajamčena tradicionalna posebnost«

Sheme kakovosti »zaščiteni označba porekla«, »zaščiteni geografska označba« in »zajamčena tradicionalna posebnost« so sheme kakovosti, vzpostavljene na podlagi Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L št. 2024/1143 z dne 23. 4. 2024).

Postopke prehodne nacionalne zaščite podrobneje ureja pravilnik, ki ureja sheme kakovosti kmetijskih pridelkov in živil.

Sheme kakovosti »zaščiteni označba porekla«, »zaščiteni geografska označba« in »zajamčena tradicionalna posebnost« so sheme kakovosti, ki izpolnjujejo pogoje iz točke (b) drugega odstavka 20. člena Uredbe 2022/2472/EU.

Zakonodaja Evropske unije določa, da morajo proizvajalci, ki želijo proizvajati kmetijske proizvode in živila iz navedenih shem kakovosti, predhodno pridobiti certifikate od imenovanih organizacij za kontrolo in certificiranje. Organizacije za kontrolo in certificiranje morajo biti akreditirane skladno s standardom SIST EN ISO/IEC 17065:2012. Imenuje jih uprava, pristojna za varno hrano, ki izvaja tudi nadzor nad njihovim delovanjem.

3. Obdobje izvajanja programa

Ta program se začne izvajati petnajsti dan po objavi te odredbe v Uradnem listu Republike Slovenije in se izvaja do 31. decembra 2026.

4. Način izvajanja programa

Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano, (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) za izvedbo oblik promocije in informiranja po tem programu v skladu s predpisom, ki ureja javno naročanje, izbere enega ali več izvajalcev promocije in informiranja, ne glede na njihovo velikost. Ministrstvo izvajalca izbere in mu dodeli sredstva za izvedene dejavnosti promocije in informiranja po tem programu v skladu s postopki javnega naročanja iz predpisa, ki ureja javno naročanje.

Ponudniki v postopkih iz prejšnjega odstavka oddajo ponudbe za izvedbo dejavnosti promocije in informiranja po tem programu. Pogoji in merila so oblikovani na način, da se zagotovi učinkovitost promocije in informiranja ter transparentnost in enaka obravnava vseh ponudnikov storitev.

Za izvajalca dejavnosti je lahko izbran ponudnik, ki izpolnjuje pogoje glede registracije dejavnosti, finančne sposobnosti, kadrovske sposobnosti in izkušenj na podobnih projektih (reference). Podrobnejši pogoji in merila za izbiro izvajalca se določijo v javnem naročilu. Z izbranim izvajalcem se sklene pogodba ali naročilnica v skladu s predpisom, ki ureja javno naročanje.

5. Izplačilo sredstev za opravljene storitve

Izvajalcem storitev, ki so izbrani v skladu s prejšnjo točko, se storitve promocije in informiranja plačajo na podlagi računov s priloženimi:

- dokazili o izvedbi dejavnosti v skladu s pogodbo ali naročilnico in
- drugimi dokazili, določenimi v javnem naročilu.

6. Področja, izvzeta iz pomoči

Do pomoči po tem programu niso upravičeni subjekti, ki so naslovniki neporavnanega naloga za izterjavo na podlagi predhodnega sklepa Evropske komisije, s katerim je pomoč, ki jo je dodelil organ iz Republike Slovenije, razglasila za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom.

Pomoč po tem programu se ne uporablja:

- za dejavnosti, povezane z izvozom v tretje države ali države članice Evropske unije, in sicer če je pomoč neposredno povezana z izvoženimi količinami, vzpostavitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
- če je odvisna od prednostne uporabe domačega blaga pred uporabo uvoženega blaga.

7. Navajanje porekla, podjetij in njihovih blagovnih znamk

Pri izvajanju dejavnosti promocije in informiranja po tem programu imajo korist vsi proizvajalci kmetijskih proizvodov. Pri tem se ne omenja posameznega podjetja iz 1. člena Priloge I Uredbe 2022/2472/EU (v nadaljnjem besedilu: podjetje) ali blagovne znamke, promocijske kampanje pa niso zasnovane za proizvode posameznega podjetja oziroma podjetij.

Poreklo kmetijskih proizvodov se lahko navaja v dejavnostih promocije in informiranja o pomenu in značilnostih shem kakovosti iz točke 2.1 tega programa, če je takšna navedba natanko ustreza označbi, zaščiteni v Evropski uniji, in shem kakovosti iz točke 2.2 tega programa, če je takšna navedba sekundarna v sporočilu. Sklic na poreklo ne sme biti diskriminatoren in namenjen spodbujanju porabe kmetijskega proizvoda le zaradi njegovega porekla, spoštovati mora splošna načela prava Evropske unije in ne sme omejevati prostega pretoka kmetijskih proizvodov.

Pri dejavnostih promocije in informiranja po tem programu promocija blagovnih znamk ni dovoljena. Dejavnosti promocije in informiranja tudi ne smejo ogroziti prodaje ali zmanjšati ugleda proizvodov drugih držav članic Evropske unije.

Dejavnosti promocije in informiranja po tem programu se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1).

8. Združevanje pomoči

Poleg pomoči po tem programu se lahko v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se deloma ali v celoti prekrivajo, dodeli katerakoli druga državna pomoč ali pomoč *de minimis*, če se s takim združevanjem ne preseže največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, ki se uporablja za to vrsto pomoči, kot to določa Uredba 2022/2472/EU.

Pomoč po tem programu ni združljiva s plačilom iz drugega odstavka 145. in 146. člena Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrt SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1468 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 v zvezi s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, shemami za podnebje, okolje in dobrobit živali, spremembami strateških načrtov SKP, pregledom strateških načrtov SKP ter izvzetji iz kontrol in sankcij (UL L št. 2024/1468 z dne 24. 5. 2024), v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s takim združevanjem presežena največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči iz Uredbe 2022/2472/EU.

Pomoč po tem programu ne vključuje neposrednih plačil upravičencem, ampak se jim dodeli v obliki subvencioniranih storitev. Pomoč se izplača izvajalcu storitev v skladu s 5. točko tega programa.

9. Preglednost in poročanje

Za izvajanje 9. člena Uredbe 2022/2472/EU se na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavijo informacije o shemi pomoči po tem programu. Te informacije so na voljo splošni javnosti brez omejitev deset let od datuma zadnje dodelitve pomoči po tem programu.

Za izvajanje 11. člena Uredbe 2022/2472/EU Evropski komisiji o dodelitvi pomoči iz tega programa poroča ministrstvo.

10. Hramba dokumentacije

Ministrstvo natančne evidence z informacijami in dokazili o dodeljenih pomočeh hrani deset let od dneva, ko je bila dodeljena zadnja posamična pomoč po tem programu.

11. Upravičeni stroški

Stroški, upravičeni do pomoči po tem programu, so stroški širjenja znanstvenih spoznanj in dejanskih informacij o shemah kakovosti iz 2. točke tega programa, ki vključujejo stroške idejno-oblikovalske zasnove, izdelave, produkcije, organizacije ter izvedbe dejavnosti promocije in informiranja, vključno s stroški zakupa oglasnega prostora, in podobno, ter nastanejo po podpisu pogodbe za izvedbo dejavnosti promocije in informiranja po tem programu.

12. Oblike promocije in informiranja

Ponudniki v ponudbi za izvajanje dejavnosti promocije in informiranja po tem programu predložijo predlog najoptimalnejšega nabora orodij oziroma kanalov promocije in informiranja z naslednjega seznama:

- a) oglaševanje »nad črto« v klasičnih medijih (TV, radio, tisk, splet in digitalni kanali, oglaševanje na prostem ipd.) ali na maloprodajnih mestih;
- b) informiranje in promocija »pod črto«, vključno z razdeljevanjem publikacij in promocijskega materiala neposredno potrošnikom, promocijski material za potrošnike ter različne publikacije v tiskani in digitalni obliki;
- c) dejavnosti odnosov z javnostmi;
- č) promocijski, izobraževalni in informativni dogodki za različne ciljne javnosti;
- d) spletne strani in različna družbena omrežja (npr. Facebook, You tube, Instagram, Pinterest);
- e) digitalne in analogne igre ter programi.

13. Upravičenci do pomoči

Upravičenci do pomoči po tem programu so podjetja, dejavna v kmetijskem sektorju iz 8. točke 2. člena Uredbe 2022/2472/EU, ki izpolnjujejo merila iz Priloge I Uredbe 2022/2472/EU.

14. Financiranje ukrepa in stopnja intenzivnosti pomoči

Pomoč po tem programu se dodeli do 100 % upravičenih stroškov.

Finančna sredstva za pomoč po tem programu se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije, in sicer do skupne višine največ 497.511 eurov v celotnem obdobju 2024–2026 oziroma v posameznem letu:

- največ do višine 97.511 eurov v letu 2024,
- največ do višine 200.000 eurov v letu 2025,
- največ do višine 200.000 eurov v letu 2026.